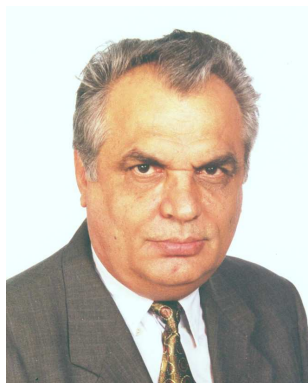

Profesorul VASILE OPROIU 75 de ani de viață și activitate

La 8 septembrie în anul 1941 a văzut lumina zilei **Vasile Oproiu**, geometru cu contribuții remarcabile ce i-au adus recunoașterea și consacrarea ca personalitate științifică de către comunitatea matematică.

Din satul natal, Vulcana-Pandele, din apropierea confluenței pârâului Vulcana cu Ialomița, a plecat la Pucioasa pentru studiile secundare. Își amintește cu plăcere de anii petrecuți în liceu, ani în care interesul pentru matematică s-a transformat într-o mare pasiune și a rodit mai târziu într-o carieră matematică de excepție. Evocă cu afecțiune și multă recunoștință figura profesorului său de matematică, despre care ține să repete cu orice prilej că este un caz de „om care sfințește locul”. În acest context,

a fost inevitabilă întâlnirea sa cu *Gazeta Matematică* și participarea la olimpiadele de matematică. Numele său a figurat în mod curent în listele rezolvitorilor de probleme la *Gazeta*, dar și în listele restrânse ale rezolvitorilor evidențiați.

Studiile superioare le-a făcut în Iași, la Facultatea de matematică a Universității „Alexandru Ioan Cuza”. A fost un student eminent al unei serii de excepție a facultății - promoția 1964 -, din care s-a ridicat un număr impresionant de mare de cercetători și cadre universitare: *Viorel Barbu* (viitorul academician), *Octavian Nanu*, *Ioan Pop*, *Mirela Ștefănescu*, *Dan Brânzei* și mulți alții.

După absolvire, prin repartitie ocupă un post de cercetător la Institutul de matematică „Octav Mayer” al Academiei Române, filiala Iași. Aici, în perioada 1964-1970, parcurge o etapă fecundă în acumulări și rezultate proprii, culminând cu obținerea titlului de doctor în matematici în anul 1969 cu teza *Conexiuni compatibile cu diverse G-structuri și structuri de ordinul superior* (sub conducerea prof. Gh. Gheorghiev).

O întâmplare semnificativă este legată de savantul *Alexandru Myller*, creatorul școlii de geometrie ieșene. Acesta, ajuns la o vârstă venerabilă și neputând să mai fie în mijlocul unor activități publice, a cerut facultății să-i recomande un tânăr pentru a-l îndruma în tainele geometriei. Alegerea pentru această onorantă favoare s-a oprit la tânărul matematician Vasile Oproiu. În fapt, întâlnirea nu a putut avea loc, pentru că la scurt timp, la 4 iulie 1965, ilustrul matematician român a părăsit această lume.

În anul 1970 se transferă la Catedra de geometrie și topologie a Universității ieșene, devine profesor titular în 1990 și se pensionează în 2006. Din octombrie 2008 este Profesor Emeritus al Universității din Iași. De-a lungul anilor a predat variate cursuri de geometrie: *Geometrie diferențială*, *Geometrie computațională*, *Teoria relativității*, *Varietăți complexe*, *G-structuri și integrabilitate* etc. Ca dascăl, a câștigat aprecierea și respectul seriilor de studenți cărora le-a fost profesor, prin rigoarea și conținutul bogat al cursurilor predate la catedră sau al celor scrise.

Nu putem face decât o sumară referire la rezultatele și contribuția științifică a Profesorului **Vasile Oproiu**, revista *Recreații Matematice* adresându-se unui public preocupat de matematicile elementare. Domnia sa și-a desfășurat activitatea de cercetare în domeniile geometriei diferențiale și topologiei, domenii în care a obținut

rezultate de valoare care l-au făcut cunoscut în țară și străinătate; enumerăm doar o parte dintre contribuțiile sale: *geometria diferențială a G-structurilor*, *geometria diferențială a fibratelor tangent și cotangent*, *geometria diferențială a fibratelor de ordin superior*, *geometria spațiilor Lagrange legată de geometria fibratului tangent* etc.

Este conducător de doctorat și creator de școală matematică; s-a format în jurul său un grup de talentați cercetători, unii cu teza susținută sub îndrumarea sa, care au adus contribuții de valoare în domeniul geometriei diferențiale.

Profesorul **Vasile Oproiu** este autorul a opt cărți - tratate, monografii, cursuri pentru uzul studenților -, dintre care cităm: *Varietăți diferențiabile finit și infinit dimensionale* (Ed. Acad. Române, Buc., vol.I-1976, vol.II-1979; în colaborare cu Gh. Gheorghiev), *Geometrie diferențială* (Ed. Univ. „Al.I. Cuza”, Iași, 2002), *Geometria computațională a curbelor și suprafețelor* (Ed. Univ. „Al.I. Cuza”, Iași, 2003).

A participat activ la bunul mers al structurilor organizatorice ale facultății și universității: membru al unor comisii metodice, de cercetare științifică, de avizare a distincțiilor pentru teze de doctorat etc., la nivelul Consiliului facultății sau Senatului. Este șeful Catedrei de geometrie în perioada 2004-2005. Începând cu anul 2006 este director al Seminarului Matematic „Al. Myller” din Iași.

A luat parte la multe manifestări științifice pe plan local sau național. A fost invitat să facă expuneri în plen la importante conferințe internaționale în domeniul geometriei diferențiale (Berlin, Bologna, București). A fost invitat să țină conferințe în Polonia (Lublin, Wrocław), Italia (Cagliari, Bari, Torino), Germania (Berlin, Freiburg). A fost profesor vizitator în mari centre universitare din Italia, Polonia și Germania.

Enumerăm, fără putința de a epuiza și de a detalia, și alte coordonate ale bogatei sale activități: director al unor granturi de cercetare, referent în multe comisii de doctorat, referent la reviste de informare (Mathematical Reviews, Zentralblatt MATH), membru al unor societăți (American Mathematical Society, European Mathematical Society, Unione Matematica Italiana, Tensor Society, S.S.M.R., Asociația „Recreații Matematice”), membru al comitetelor de redacție al unor reviste de specialitate.

Profesorul V. Oproiu a primit în 1976 premiul „Gh. Țițeica” acordat de Academia Română, iar în 2006 premiul de excelență „D. Mangeron” pentru întreaga sa activitate.

Pentru cititorii acestei reviste menționăm faptul că **Profesorul Vasile Oproiu** este membru de onoare al *Asociației „Recreații Matematice”* și s-a atașat de revista *Recreații Matematice* cu un interes permanent pentru problemele legate de apariția sa. A contribuit la creșterea prestigiului revistei publicând în paginile sale peste zece articole abordând chestiuni fundamentale ale geometriei sau omagiale. În anul 2008, cu prilejul simpozionului dedicat împlinirii a 125 de ani de la apariția revistei *Recreații Științifice* (1883 - 1888) - străbuna prezentei reviste -, prof. V. Oproiu a făcut o expunere amplă asupra părții sale de geometrie.

Stimate și Iubite Doamne Profesor Vasile Oproiu, în numele redacției revistei „Recreații Matematice” vă urez, la împlinirea a trei sferturi de veac de viață, un sincer și călduros „*LA MULȚI ANI !*”, pentru a vă bucura de roadele muncii voastre și a le spori în anii ce urmează.

Prof.univ.dr. Temistocle BÎRSAN